

indkøbet er netop ikke medtaget i Vandmiljøplan II.

Stramning af harmonikravet for svin

Stramning af harmonikravet fra 1,7 til 1,4 for svin giver højere jordpriser på grund af den øgede efterspørgsel. Det vil øge strukturudviklingen. Selvfølgelig vil husdyrgødningen blive fordelt bedre og dermed mindske overgødskning med fosfor, men det vil ikke nedsætte kvælstofbelastningen, da landmændene konkret vil udskifte husdyrgødning med kunstgødning. Medmindre man mener, at kunstgødning er vejen frem for at nedsætte nitratudvaskningen, giver stramning af harmonikravet ingen nedsat kvælstofudvaskning. Der er i gennemsnit 0,9 dyreenheder pr. ha i Danmark, så det vil heller ikke sætte nogen begrænsninger på husdyrproduktionen - ikke engang på Mors. Desuden vil det resultere i, at der eksporteres flere levende grise til færdigfodning i Tyskland (i 1997 var det 850.000 smågrise samt 250.000 levende slagtesvin, som blot skulle slagtes til en lidt højere notering på et tysk slagteri) for at undgå den relativt højere gødningsmængde i forhold til indtjening, som slagtesvin giver i forhold til et sohold. Selvfølgelig er det udmærket, at man skal have mere jord, så landmanden bedre kan fodre sine dyr med hjemmedyrket foder, men det er meget problematisk, at presset på at eje jord øges.

Skærpede krav til udnyttelse af nitrat i husdyrgødning

Dette punkt vil føre til, at husdyrgødningen tæller for en større mængde kvælstof, og derfor vil der være plads til mindre kunstgødning, før gødningsnormen nås.

Mere økologisk landbrug er ren hensigtserklæring

Den samlede vandmiljøplan fremmer ikke omstillingen til økologisk landbrug, og den foreslår udelukkende en øget målsætning uden konkrete instrumenter bag, som kan få flere til at lægge om. 10 mio. kr. til afsætning af økologiske varer er udmærket, men det ændrer på ingen måde de samlede konsekvenser af Vandmiljøplan II. Den ekstrabevilling i Vandmiljøplan II, der sørger for, at der er penge nok til at udbetale arealtilskud til fremtidens økologiske omlæggere, er udmærket; men det ændrer ikke ved, at

selv en borgerlig regering vil være nødt til at finde pengene til omlægningstilskud for ikke at få skyld for bevidst at stoppe udviklingen. Afsnittet om økologi er et figenblad for at gøre det sværere at kritisere Vandmiljøplan II for at være blottet for fremme af økologisk landbrug.

Efterafgrøder

Formålet med efterafgrøder er at forhindre kvælstoffet i at forsvinde vinteren over. At sørge for, at alle bedrifter har mindst 6 pct. græsareal er udmærket, men det er reelt kun svinebønder, som ligger under med i gennemsnit 4 pct. græsarealer. Selv planteavlere ligger i gennemsnit på 6 pct. Arealet med vinterkorn er eksploderet, siden reglen med 65 pct. vintergrønne marker blev indført. Det har ført til større udvaskning af kvælstof på grund af den høje gødskningsnorm og udbringning af gødning om efteråret, og det har ført til øget sprøjtning. I stedet burde der dyrkes vårsæd med udlagt græs på de 420.000 ha, som, siden reglen om de vintergrønne marker blev indført for 10 år siden, er konverteret fra vårsæd til vintersæd. Det ville, beregnet med Miljøstyrelsens egne tal, resultere i, at udvaskningen blev nedsat med 16.000 tons kvælstof.

Nedsat gødningsnorm med 10 pct.

Gødningsnormen er ikke noget instrument, som egner sig til miljøformål. På sandjorder må man gøde mere, fordi der er større udvaskning. Regner det mere, må man også gøde mere osv. Der er opstillet en utrolig bureaukratisk lovgivning, hvor hver jordbonitetsklasse har et fast udbytte for hver afgrøde, hvor landmanden skal bevise, at der før har været højere udbytte for at få lov til at gøde efter et højere udbytte. Endelig kan landmanden jo dyrke afgrøder med høj gødningsnorm såsom vinterafgrøder i stedet for vårkorn, hvilket giver en ca. 30 pct. større gødningsnorm.

Et syvende mindretal (Kristeligt Folkeparti medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil stemme for de stillede ændringsforslag.

L 55, L 56 og L 58 udgør tilsammen den væsentligste del af udmøntningen af Vandmiljøplan II. Disse lovforslag kan Kristeligt Folkeparti ikke stemme for, såfremt der ikke sker tilbageførsel til landbruget af de merudgifter, enhver